

2019-12-18

Version 1.0

Udarbejdet af: FJ

Kontrolleret af: SEN

FAKTAARK

Regler og normer: Vejbelysning i Danmark

Lovgivning

Vejlovgivningen for offentlige veje (vejloven og tilhørende bekendtgørelser) har generelt ikke bindende bestemmelser om vejbelysning. Kommunerne forudsættes at følge de statslige normer og vejledninger (se under "Normer").

Et cirkulære fra 1999 (Trafikministeriets cirkulære nr. 152 af 12. oktober 1999) fastsætter dog bindende regler om belysning af fodgængerfelter og signalregulerede kryds.

Lov om private fællesveje fastlægger i § 59, at kommunen kan bestemme, at der skal være vejbelysning på private fællesveje.

Som offentlig indkøber og rådgiver ved udbuds- og indkøbskontrakter skal man sikre, at leverandører af elektrisk udstyr overholder producentansvarslovgivningen om håndtering af udtjent elektrisk udstyr.

Normer

Vejdirektoratet har udgivet "Håndbog. Vejbelysning. Anlæg og Planlægning" fra april 2015. Den rummer krav og anvisninger i forbindelse med planlægning og projektering samt drift og vedligeholdelse af vejbelysning. Kravene er ikke lovpligtige, men kommunerne og staten forudsættes at følge dem. Fravigelser bør begrundes ud fra det hensigtsmæssige heri.

Håndbogen indeholder visse forslag til bindende bestemmelser. Der er dog ikke vedtaget en bekendtgørelse med sådanne bindende bestemmelser.

Håndbogen (også kaldt vejreglerne) fastlægger luminans, belysningsstyrke og blænding i forhold til vejklasserne og definerer disse. De fastsætter også regler for udformning af belysningsanlæg (masteopstilling og lyspunkthøjde, armaturers lysfordeling).

Den fælles europæiske standard for vejbelysning DS/EN 13201 finder ikke anvendelse i Danmark, idet valg af belysningsklasser er et nationalt anliggende, som er angivet i Vejregler.

Vejreglerne har ikke bestemmelser eller anbefalinger om energieffektivitet, men anbefalinger om muligheder for dæmpning.

Frivillige krav og kriterier

Vejdirektoratet i Danmark og tilsvarende organer i Sverige, Norge og Finland har sammen fastsat en række kvalitetskrav til LED armaturer. Kravene er udarbejdet til brug for de statslige udbud af ny

vejbelysning på statsvejene. Kravene omfatter sikkerhedskrav, ydelseskrav (fotometriske data, holdbarhed, vedligeholdelsesbehov, farvegengivelse, farvetemperatur, energieffektivitet og flimrer), strukturelle krav og belysningskontrolkrav (herunder dæmpning).

De nye kvalitetskrav til LED belysning på statsveje fremgår af "Technical Specification NFM01:2019 LED luminaires – requirements", fra 18.6.2019. Kommuner kan bruge disse kvalitetskrav i egne udbud af vejbelysning, men det er helt frivilligt.

EU har udgivet kriterier for grønne offentlige indkøb af vejbelysning. De er frivillige. Kriterierne omfatter energieffektivitet, lysdæmpning, lysforurening og holdbarhed.

Et EU-projekt, Premium Light Pro, har resulteret i en række forslag til krav til energieffektivitet, lysdæmpning, farvetemperatur og farvegengivelse. Disse krav er også frivillige.

I projekt "*Lighting Metropolis - Green Economy*" vil de nye statslige kvalitetskrav, EU's kriterier for grønne offentlige indkøb og Premium Light Pro projektet være en del af det materiale, vi vil lade os inspirere af, når vi udformer vejledninger og forslag til kvalitetskrav til brug i kommunerne.

Læs mere

Navn	Link
Håndbog Vejbelysning. Anlæg og planlægning. April 2015 - samt vejlovgivningen	http://vejregler.lovportaler.dk/ Skriv "Vejbelysning" i søgefeltet
EU's kriterier for grønne offentlige indkøb af vejbelysning og trafiksignaler, dec. 2018	https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm Findes på alle EU-sprog
Premium Light Pro: Udbudskriterier for LED Vejbelysning	http://www.premiumlightpro.dk/vejbelysning/vejledning-og-kriterier/
WEEE-direktivet: Producentansvarlovgivningen	www.dpa-system.dk
Technical specification NMF01:2019 LED luminaires – requirements. Edition 2.0 18.6.2019	https://nmfv.dk/wp-content/uploads/2019/07/NMF01-2019-LED-luminaires-%E2%80%93-requirements-ed2.0.pdf

Note

Dette faktaark er udarbejdet til brug for projektet "Lighting Metropolis – Green Economy". Formålet er at give kommunerne et forenklet overblik over gældende regler og normer samt links til steder, hvor man kan læse mere. Det er ikke hensigten at give en fuldstændig beskrivelse af gældende standarder, regler og normer.